

Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 2022

Ερώτηση & Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Προς: Υπουργό Πολιτισμού & Αθλητισμού, Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής

Θέμα: Κίνδυνος για τα αρχαία μνημεία από την εμπορική χρήση του χώρου εγκαταστάσεων κρουαζιέρας E12 στην Πειραιϊκή

Ο χώρος εγκαταστάσεων κρουαζιέρας E12, βρίσκεται εντός της κηρυγμένης και οριοθετημένης ως αρχαιολογικού χώρου περιοχής του Δήμου Πειραιϊα καθώς εκεί βρίσκονται αρχαία και νεώτερα μνημεία (το Κονώνειο τείχος, το Ταφικό Μνημείο του Θεμιστοκλή και το βασιλικό περίπτερο (Παλατάκι)).

Στις 9 Δεκεμβρίου 2021 η περιοχή αυτή του λιμένα, μετατράπηκε από την Ο.Λ.Π. Α.Ε. σε χώρο μεταφόρτωσης αυτοκινήτων για εμπορική χρήση, παραβιάζοντας τους όρους παραχώρησής του. Περισσότερα από 1500 αυτοκίνητα κατέλαβαν τον χώρο σε άμεση επαφή με το αρχαίο τείχος που εκτείνεται στην περιοχή αυτή από τον επιβατικό σταθμό Αλκίμου μέχρι τον επιβατικό σταθμό Θεμιστοκλή. Επιπλέον τοποθετήθηκαν μεγάλων διαστάσεων κάδοι απορριμμάτων.

Βάσει των αποφάσεων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) του Αναπτυξιακού Προγράμματος & Μελέτης Διαχείρισης (MASTER PLAN) του Ο.Λ.Π. Α.Ε. (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ), απαγορεύονται άλλες δραστηριότητες εκτός από τις παρακάτω:

1. Λιμενικές Ζώνες Επιβατικής-Τουριστικής Δραστηριότητας,
2. Τερματικός Σταθμός Εξυπηρέτησης Επιβατών,
3. Τουρισμός – Αναψυχή και Πολιτιστικές Χρήσεις.

Επιπλέον, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία (ν. 3028/2002 ΦΕΚ 153 Α΄) περί προστασίας των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η συγκεκριμένη δραστηριότητα απαιτεί έγκριση του/της Υπουργού Πολιτισμού. Επίσης, οι γενικότερες ρυθμίσεις που προβλέπονται στις αποφάσεις υπ΄ αρ. 438189/45023/1301/492/12.10.2018 του Υπουργείου Πολιτισμού και 30/4.12.2012 του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου αντίστοιχα, υποχρεώνουν την Ο.Λ.Π. Α.Ε. στην υλοποίηση εργασιών της εγκεκριμένης μελέτης για την προστασία, αποκατάσταση, συντήρηση και ανάδειξη του τείχους και των μνημείων που βρίσκονται στην περιοχή. Εν ολίγοις, καθώς η εν λόγω περιοχή είναι αρχαιολογικός χώρος για οποιαδήποτε χρήση πέραν των ανωτέρω, απαιτείται **έγκριση του ΥΠΠΟΑ και σχετική μελέτη της Αρχαιολογικής Αρχής.**

Ωστόσο, η Α.Α.Δ.Ε. δια του Α΄ τελωνείου εισαγωγής Ε.Φ.Κ. και εφοδίων Πειραιϊα που ενήργησε κατόπιν του υπ΄ αρ. ΔΤΔΑ 1108629 ΕΞ2021/07.12.21 εγγράφου της Διεύθυνσης Τελωνειακών Διαδικασιών, προέβη στην παραχώρηση του χώρου «ΑΛΚΙΜΟΣ-ΠΑΛΑΤΑΚΙ», διευκολύνοντας έτσι την εταιρεία στην «προσωρινή» εναπόθεση εμπορευμάτων και μετατροπή του χώρου επαφής με τα αρχαία μνημεία, σε χώρο φορτοεκφόρτωσης και στάθμευσης αυτοκινήτων, επικαλούμενη το άρθρο 147 §1 του «Ενωσιακού Κώδικα» (Καν.

952/13), χωρίς να τηρηθεί η προβλεπόμενη από την Ελληνική Νομοθεσία διαδικασία και αγνοώντας το άρθρο 147 §2 του παραπάνω νομοθετήματος, στο οποίο αναφέρεται ρητά η επιφύλαξη του άρθρου 134 §1: «... η προσωρινή εναπόθεση εμπορευμάτων (εν προκειμένω αυτοκινήτων) ενδέχεται να αποτελούν αντικείμενο απαγορεύσεων από λόγους δημόσιας τάξης... δημόσιας ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της ζωής... προστασίας του περιβάλλοντος, προστασία των αρχαιολογικών αξιών...».

Στις 23.12.2021 μετά από καταγγελίες των κατοίκων της περιοχής και της επιστολής του Παρατηρητηρίου της Πειραιϊκής στο Υπ. Πολιτισμού, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων, στο σχετικό απαντητικό έγγραφό της απαίτησε, τόσο από την Ο.Λ.Π. Α.Ε. όσο και από την Τελωνιακή Αρχή, την άμεση απόσυρση των σταθμευμένων οχημάτων και των μεγάλων διαστάσεων κάδων απορριμμάτων από το χώρο ενώ επισήμανε ότι δεν υφίστανται οι απαιτούμενες άδειες ούτε μελέτες και συνακόλουθα των ανωτέρω υπάρχει παράβαση και της Αρχαιολογικής νομοθεσίας που επισείει νόμιμες συνέπειες. Η εταιρεία αγνόησε τις προειδοποιήσεις της Αρχαιολογικής Αρχής και τα οχήματα μεταφορτώθηκαν με προγραμματισμένο δρομολόγιο του πλοίου Grand Vega στις 27.12.2021.

Στις 29.12.2021 το Α' τελωνείο εισαγωγής Ε.Φ.Κ. και εφοδίων Πειραιά έστειλε νέο έγγραφο στην Ο.Λ.Π. Α.Ε. με το οποίο αφού μνημονεύει το παραπάνω έγγραφο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πειραιώς καταλήγει: «...Ως εκ τούτου παρακαλούμε όπως μεριμνήσετε για την έκδοση της σχετικής έγκρισης, προκειμένου να έχετε στο εξής τη δυνατότητα χρήσης των παραχωρηθέντων χώρων» ωστόσο:

1. Στις 31 Δεκεμβρίου, παραμονή πρωτοχρονιάς, ο χώρος της κρουαζιέρας E12 μετατράπηκε εκ νέου σε χώρο φορτοεκφόρτωσης οχημάτων.
2. Μετά από πολύωρη διαδικασία στην εισαγγελία Πειραιά, οι εκπρόσωποι των κατοίκων ζήτησαν την ενεργοποίηση της αυτόφωρης διαδικασίας η οποία δεν κινήθηκε από τη λιμενική αρχή (σχηματίστηκε φάκελος προανάκρισης), παρά την επί ώρες συνεχιζόμενη, εκφόρτωση οχημάτων και τις διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής.
3. Πάνω από 1.700 οχήματα παραμένουν έως σήμερα σταθμευμένα στον χώρο.

Ερωτώνται οι Υπουργοί

1. Προβλέπεται με βάση τη σύμβαση παραχώρησης η «προσωρινή» εμπορική χρήση από την Ο.Λ.Π. Α.Ε. του χώρου E12; Ο χώρος E12 βρίσκεται σε άμεση επαφή με το Κονώνειο τείχος. Επιτρέπεται να λαμβάνει χώρα οποιαδήποτε οχλούσα δραστηριότητα, χωρίς να έχει δοθεί η απαιτούμενη έγκριση, όπως ορίζει ο νόμος;
2. Γιατί ενώ ειδοποιήθηκε η εταιρεία για την υποχρέωση έκδοσης έγκρισης από το ΥΠΠΟΑ, δεν κινήθηκε από τη Λιμενική Αρχή η αυτόφωρη διαδικασία παρά την επί ώρες συνεχιζόμενη εκφόρτωση οχημάτων και τις διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής;
3. Γιατί δεν έχει ανακληθεί μέχρι σήμερα η παραχώρηση από την Τελωνιακή Αρχή, δεδομένων των αντιρρήσεων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πειραιά, παρά μόνο παρακαλείται η εταιρεία να μεριμνήσει για την έκδοση της σχετικής έγκρισης;

4. Οι εργασίες ανάδειξης και προστασίας των αρχαίων μνημείων προβλέπεται να υλοποιούνται σε συγχρονισμό με τα έργα επέκτασης, σε εφαρμογή του όρου 4.5.1.11 της σχετικής ΑΕΠΟ. Γιατί ενώ οι εργασίες της κατασκευής του προβλήτα διενεργούνται εδώ και τουλάχιστον δύο (2) έτη δεν έχει γίνει καμία απολύτως ενέργεια για την ανάδειξη του αρχαίου τείχους;
5. Για ποιο λόγο τα 590 μέτρα του αρχαίου τείχους μέσα στο χώρο E12 καθώς και το Ταφικό μνημείο του Θεμιστοκλή, δε συμπεριλήφθηκαν στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου, παρά τις επιστημόνες και διαμαρτυρίες των κατοίκων και του Παρατηρητηρίου της Πειραιϊκής;
6. Στην με α.π. 7867/655/8.7.2021 ερώτησή μου και ΑΚΕ με θέμα «Κίνδυνος για το μνημείο του Θεμιστοκλή και τη ριζική αλλοίωση του ιστορικού τόπου του στην Πειραιϊκή» ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στην υπ' αρ. πρωτ. 1500.1/94842/2021/429/28.12.2021 απάντησή του σημειώνει: «...Κατά τα λοιπά, *περίφραξη τοποθετείται σε τμήμα του λιμένα της κρουαζιέρας όπου η πρόσβαση στους δυο αρχαιολογικούς χώρους δεν είναι εφικτή για όλο το κοινό λόγω τελωνειακών (Υπουργείο Οικονομικών) περιορισμών...*». Πως νοείται η σύνδεση του αστικού ιστού με τα αρχαία μνημεία του χώρου E12, σύμφωνα με το τροποποιημένο Master Plan υπ' αρ. 3121.6/717/2020 (ΦΕΚ Γ' 21/2020), όταν όπως παραδέχεται ο ίδιος ο Υπουργός, η εν λόγω αρχαιολογική περιοχή είναι μη προσπελάσιμη διότι περικλείεται με συρματοπλέγματα λόγω των τελωνειακών (Υπουργείο Οικονομικών) περιορισμών; Με ποιο τρόπο θα διασφαλιστεί η ελεύθερη πρόσβαση των κατοίκων της περιοχής στα αρχαία μνημεία;
7. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στην ίδια παραπάνω απάντησή του συνεχίζει: «...Όσον αφορά το ερώτημα αναφορικά με την «τελωνειακή γραμμή ISPS», σημειώνεται ότι ο όρος αυτός δεν περιλαμβάνεται στη σχετική με το Διεθνή Κώδικα για την Ασφάλεια των Πλοίων και των Λιμενικών Εγκαταστάσεων (ISPS) νομοθεσία. Στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής τηρούνται εγκεκριμένα Σχέδια Ασφάλειας Λιμενικών Εγκαταστάσεων (ΣΑΛΕ), τα οποία δεν περιέχουν χάρτες/έγγραφα που να καθορίζουν τελωνειακές γραμμές, όπως αυτές αναφέρονται στην εν θέματι Ερώτηση και ΑΚΕ». Ωστόσο, στο υπ' αρ. πρωτ. 591921/28.12.2021 έγγραφό - απάντηση στην ίδια παραπάνω ερώτησή μου της κας Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού αναφέρεται: «Ειδικότερα, ως προς τα ερωτήματα 6 και 7 της Ερώτησης για την Πρόσθετη Επένδυση που αφορά την "Κατασκευή 5* ξενοδοχείου στο Πόρτο Λεόνε", στην πρόσφατη Απόφαση έγκρισης της ΣΜΠΕ επαναλαμβάνονται οι όροι που έχουν τεθεί για τον σχεδιασμό και την εκπόνηση της σχετικής μελέτης, οι οποίοι εξασφαλίζουν την προστασία του Κονώνειου Τείχους στην περιοχή και περιλαμβάνουν: [...] β. Μετακίνηση **της προβλεπόμενης από την υποβληθείσα μελέτη γραμμή ISPS** παρά το όριο της προβλεπόμενης από την αρ. ΥΠΑΙΘΠΑ-ΓΓΠ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΑΧ/120342/34823/6956/5486/12-2-2013 Υ.Α. ζώνης πρασίνου που περιβάλλει το ως άνω μνημείο». Εφόσον δεν υπάρχει ο όρος «γραμμή ISPS» τι ακριβώς εγκρίθηκε με τον υπό στοιχείο (Α.6.β) όρο της υπ' αρ. πρωτ. 253649/14.09.2021 (ΑΔΑ: 6ΧΜΔ4653Π4-Z1Ν) απόφασης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με θέμα : "Έγκριση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης (Masterplan) Οργανισμού Λιμένος Πειραιϊκής (ΟΛΠ) Α.Ε" (ΣΜΠΕ);

Γιατί δεν ενημερώθηκε η Ο.Λ.Π. Α.Ε. που κατέθεσε την ΣΜΠΕ και το ΥΠΠΟΑ που την ενέκρινε, από το ΥΕΝΝΠ που είναι αποδέκτης τόσο της ΣΜΠΕ όσο και της προαναφερθείσας απόφασης, ότι δεν υφίσταται ο όρος «γραμμή ISPS»;

Αιτούμαι την κατάθεση των παρακάτω εγγράφων:

1. Τα τεύχη «τεχνική έκθεση – Υποθαλάσσια επιθεώρηση – διασκόπηση του βυθού με υποβρύχιο μηχάνημα ROV στην περιοχή δυτικά του μόλου Θεμιστοκλέους» καθώς και «νότια του ταφικού μνημείου του Θεμιστοκλέους» με συνημμένο το βιντεοσκοπημένο υλικό που ελήφθη τον Οκτώβριο του 2017 από τη διασκόπηση υπό την εποπτεία του αρχαιολόγου Διονύση Ευαγγελιστή σε όλη την περιοχή κατάληψης του έργου όπως όριζε η απόφαση του ΚΑΣ.
2. Καθώς οι υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ επιβλέπουν τα έργα, και μας έχουν ενημερώσει ότι όλες οι εργασίες που πραγματοποιούνται στον θαλάσσιο χώρο στο πλαίσιο του έργου: “Επέκταση Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη-Φάση Α’)” της Ο.Λ.Π. Α.Ε. (βυθοκορήσεις, εργασίες απόρριψης αδρανών για την επίχωση στο σημείο που θα δημιουργηθεί ο Νότιος Προβλήτας, λοιπές εργασίες), εκτελούνται υπό τη συνεχή επίβλεψη της καθ ύλην αρμόδιας Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, παρακαλούμε για την προσκόμιση των εκθέσεων που μέχρι σήμερα έχουν καταθέσει οι εκπρόσωποι της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων που επιβλέπουν το έργο.
3. Τις εκθέσεις και τα πορίσματα που καταθέτουν στο ΥΠΠΟΑ οι εκπρόσωποι της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων, οι οποίοι πραγματοποιούν σε τακτά διαστήματα αυτοψίες στο χώρο εκτέλεσης των εργασιών.
4. Το Τεύχος Τεχνικής Περιγραφής της προμελέτης: «Ανάδειξη του Κωνωνείου τείχους και του ταφικού μνημείου Θεμιστοκλή», στο πλαίσιο του έργου «Επέκταση Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη, Φάση Α’)» του Οργανισμού Λιμένος Πειραιά η οποία εγκρίθηκε με την υπ’ αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΑΜ/ΤΜΑΜ/438189/45023/1301/492/12.10.2018 Υ.Α., (ΑΔΑ ΩΓΣ94653Π4-5Τ3).
5. Το έγγραφο απάντηση της Ο.Λ.Π. Α.Ε. στο υπ’ αρ. πρωτ. 10295/2954/17-12-2020 έγγραφο της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων.

Ο ερωτών Βουλευτής

Κρίτων Αρσένης